

SVĚTLO

TÝDENÍK MATICE CYRILOMETODĚJSKÉ

13. ČÍSLO / IX. ROČNÍK

7,50 Kč (10 Sk)

1. DUBNA 2001

Z obsahu:

**Maria – apokalyptický
obraz Církve**

Katecheze Jana Pavla II.
při generální audienci
14. 3. 2000
- strana 2 -

Milost lítosti

- strana 4 -

**Pokání: spása
Nekajícnost: záhuba**

- strana 5 -

**Ve vězení jsem byl,
a navštívili jste mě**

- strana 6 -

Pokušení

P. Vilém Studer
- strana 7 -

**Lucie vypráví
o Fatimě (1)**

Nová četba na
pokračování
- strana 8 -

Světky a její vrah

- strana 10 -

Co dodat?

Pavel Tollner,
poslanec PČR za
KDU-ČSL
- strana 11 -

**Varování katolické
církvi v Německu**

- strana 13 -

**Don Nazzareno
Lanciotti**

První mučedník Marián-
ského kněžského hnutí
- strana 14 -

Jdi a od nynějška už nehřeš...! (Jan 8,11)

Maria - apokalyptický obraz Církve

(Čtení - Zj 12,1-2.5-6.10)

Zahájili jsme toto naše setkání tím, že jsme vyslechli nejznámější stránky Zjevení sv. Jana. V obrazu ženy, která porodí syna, zatímco krvavě rudý drak běsní hněvem proti ní a proti tomu, kterého porodila, liturgická i umělecká křesťanská tradice spatřovala obraz Marie, Kristovy Matky. Nicméně podle původního záměru svatopisce, jestliže dítě představuje příchod Mesiáše, pak žena zosobňuje evidentně Boží lid, ať už biblický Izrael, či Církev. Mariánská interpretace není v protikladu k eklesiologickému smyslu textu, neboť Maria je »obrazem Církve« (LG 63; srov. sv. Ambrož Expos. Lc, II, 7). Na pozadí společenství věřících se přece vynořuje obrys Mesiášovy Matky. Proti Marii a Církvi se pozvedá drak, který připomíná Satana a zlo, jak naznačila již symbolika Starého zákona; rudá barva je znamením války, masakru, krveprolití; »sedmero hlav« s korunami označuje nesmírnou moc, zatímco »deset rohů« připomíná impozantní sílu šelmy popisované prorokem Danielelem (srov. 7,7) a je také obrazem mocné zvěře, která řádí v průběhu dějin.

Dějinný zápas Ženy a draka

Dobro a zlo se tedy střetávají. Maria, její Syn a Církev představují zdánlivou slabost a malost lásky, pravdy a spravedlnosti. Proti nim se pozvedne monstrózní ničivá síla násilí, lži a nespravedlnosti. Ale zpěv, kterým je úryvek zpečetěn, nám připomíná, že konečný výrok přírky vítězství *spáse, síle, královské vládě našeho Boha a panování jeho Pomazaného* (Zj 12,10).

Zajisté, v průběhu dějin může být Církev přinucena utéci se na poušť jako kdysi Izrael při pochodu do zaslíbené země. Poušť je mezi jiným tradiční útočiště pronásledovaných, je to skrytý a klidný prostor, který

nabízí Boží ochranu (srov. Gn 21,14-19; 1 Kr 19,4-7). V tomto útočišti zůstane tedy žena, jak zdůrazňuje Apokalypsa (srov. 12,6.14), jen určitý omezený čas. **Doba úzkosti, pronásledování, zkoušky není tedy neomezená:** nakonec přijde osvobození a nastane hodina slávy. Když rozjímáme o tomto tajemství z mariánské perspektivy, můžeme říci, že »Maria je kromě svého Syna **nejdokonalejším obrazem svobody a osvobození lidstva a vesmíru.** Církev, pro kterou je matkou a vzorem, má vzhlízet právě k ní, aby pochopila smysl vlastního poslání v jeho plnosti.« (Kongregace pro nauku víry, Libertatis conscientia, 22-3,1986, 97; srov. Redemptoris Mater, 37)

Upřeme tedy svůj pohled k Marii, obrazu Církve putující pouští dějin, ale směřující k slavnému cíli nebeského Jeruzaléma, kde zazáří jako Nevěsta Beránka, Krista Pána.

Jak ji oslavuje východní církev, Matka Boží je Hodigitria, tj. ta, která »ukazuje cestu«, tj. Krista, jediného Prostředníka, s nímž se má setkat v plnosti u Otce. Jeden francouzský básník v ní vidí »stvoření ve své první slávě a svém konečném rozkvětu, jak vyšla od Boha v jitra záře svého zrození« (P. Claudel, La Vierge à midi, Pléiade, s. 540)

Maria - dokonalý vzor

Svým neposkvrněným početím je Maria dokonalým vzorem lidského tvora, zahrnutého od počátku božskou milostí, která tvora udržuje a přetváří (srov. Lk 1,28), takže si volí ve své svobodě Boží cestu. Ve svém **slavném nanebevzetí** je Maria naopak vzorem tvora povolaneho zmrtychvstalým Kristem, aby dospěl k cíli dějin, k plnosti společenství s Bohem ve zmrtychvstání a blažené věčnosti. Pro Církev, která často pocituje tíži dějin a obklíčení zlem, je Kristova Matka **zářivým znamením vykoupeného lidstva**, zahrnutého milostí, která zachraňuje.

Není Církve bez Marie

Poslední cíl lidských dějin nastane, až Bůh bude pro všechny vším (1 Kor 15,28), a jak ohlašuje Apokalypsa, *moře už nebude* (21,1), tzn. znamení ničivého chaosu a zla bude definitivně vyloučeno. Tehdy se Církev představí Kristu jako *nevěsta okrášlená pro svého Ženicha* (Zj 21,2). To bude okamžik důvěrnosti a lásky bez přerušení. Ale již nyní při pohledu na nanebevzatou Pannu Církev zakouší radost, které se jí dostane v plnosti na konci časů. Při putování ve víře v průběhu dějin **Maria doprovází Církev** jako »vzor církevního společenství ve víře a lásce a v jednotě s Kristem. Věčně přítomná v Kristově tajemství ona je **uprostřed apoštolů v samém srdci rodící se Církve i Církve všech časů.** Vždyť Církev byla shromážděna v hořejší místnosti ve večera-dle s Marií, Matkou Ježíšovou, a s jeho příbuznými. Není tedy možno mluvit o Církvi, jestliže v ní není přítomna Maria, Matka Pána, s jeho příbuznými.« (Kongregace pro nauku víry, Communionis notio 28. 5. 1992, č. 19; srov. Cromazio z Akvileje, Sermo 30,1)

Pro církev, která často pocituje tíži dějin a obklíčení zlem, je Kristova Matka zářivým znamením vykoupeného lidstva, zahrnutého milostí, která zachraňuje...

Sláva Marii

Pějme tedy hymnus chvály Marii, obrazu vykoupeného lidstva, znamení Církve, která žije ve víře a lásce a předjímá tak plnost nebeského Jeruzaléma. »Básnický génius sv. Efréma Syrského, označovaný za ‚loutnu Ducha svatého‘, opěvoval bez ustání Marii a zanechal v celé tradici syrské církve trvalou živou stopu.« (Redemptoris Mater, 31) On je to, kdo líčí Marii jako obraz krásy: »Ona je svatá ve svém těle, krásná ve svém duchu, čistá ve svých myšlenkách, ryzí ve své inteligenci, dokonalá ve svých citech, čistá a pevná ve svých předsevzetích, neposkvrněná ve svém srdci, vynikající jako vrchol všech ctností.« (Hymny Panně Marii, 1,4) Tento obraz nechť září uprostřed každého církevního společenství *jako město položené na hoře a svítlna na podstavci, takže svítí všem v domě* (srov. Mt 5,14-15).

*Bolletino Vaticano 14. 3. 2001
Mezititulky a zvýraznění*

Z pádu k povstání

Zamyšlení nad dnešními liturgickými texty

Jdi a už nehřeš!

Dnešní čtení ti opět dávají podnět k upřímnému zamyšlení nad závažnou problematikou hříchu, trestu a odpuštění. Odeber se na chrámové nádvoří. Najdeš tu Pána uprostřed zákoníků a starších. Předvádějí mladou ženu, kterou přistihli, jak ve velmi vážné věci porušila Zákon. Ve skutečnosti by byli nejraději, kdyby si mohli odvést jiného zajatce. Více než cizoložnice jim vadí tento nepohodný prorok z Nazareta, proto mu strojí jednu léčku za druhou. Až si ho však jednou opravdu odvedou, pak to bude nikoliv proto, že se jim konečně podaří vyvrátit na Pána, ale jedině proto, že je to Otcova svatá vůle, aby byl vydán do rukou hříšníků.

Tímto záměrem však jsou zákoníci a starší lidu tak zaměstnáni, že jim nepřijde ani na mysl hledat a nalézat v Ježíšových slovech a skutcích pravdu a dobro. Všimni si, že jejich vzdělání a znalosti Zákona a Proroků se jim na cestě za skutečným poznáním paradoxně stávají nikoliv výhodou, ale překážkou. Tak se na nich tragicky naplňuje, co Bůh předpověděl o svém Synu, že bude *skálou, o kterou budou klopýtat, takže mnozí padnou a roztrhají se*⁽¹⁾. *Narážejí na něj, protože odmítli přijmout víru*⁽²⁾. Takový osudný postoj k Ježíši Kristu, pramenící z nevěry a zatvrzelosti srdce, se táhne dějinami až do dnešních dnů.

Uvaž, jak bolestná je pro Syna člověka skutečnost, že má být *mnohým k pádu!* Vždyť přece přišel, aby hledal a spasil, co zahynulo⁽³⁾. I v této dnešní nečekané a zcela proti právu inscenované soudní při to Ježíš znovu dosvědčí. Žalobci se usilovně domáhají, aby nad cizoložnou vyslovil svůj soud. Ale Pán mlčí, a tak je drží v napětí. Jak vzdálené je jejich smýšlení od smýšlení Ježíšova! Kéž by hledali pravdu se stejným úsilím, s jakým chtějí stále znovu a znovu prosadit svou a polapit Pána. Znají, co napsal Mojžíš, ale Boží myšlenky a soudy zůstanou pro jejich pyšné smýšlení nedostupné jako záhada, co to Ježíš právě prstem vpisuje do prachu chrámového nádvoří.

Podle Zákona ovšem měli přivést nejen ženu, ale i jejího svědce⁽⁴⁾. Domnívají se, že osamocená žena ohrožená trestem vzbudí spíše soucit a Mistr pak zpochybní Mojžíšův předpis? Ježíšův soucit má zcela jiné kořeny. Stejně jako přijal ke svému stolu celníky, ujal by se i onoho hříšníka. Zasloužili by oba podle Zákona smrt: *Tak odstraníš zlo ze svého středu*⁽⁵⁾, napsal Mojžíš do svatých knih. Ale jak odstraníš ze svého středu pýchu, nevěru

a pokrytectví, které jsou horší a nebezpečnější než ono zlo? Všechno to, co Ježíš řekl a řekne těmto slepým vůdcům, zůstává jako ten nápis v prachu: první vítr všechno odvane, nohy to pošlapou a srdce se nezmění. Ta žena zhřešila proti tělu, ale vy, kteří ji chcete soudit a zabít, hřešíte proti Duchu svatému. Co pak učinit s vámi? Proto ona bude vašim soudcem: *Kdo z vás je bez viny, ať první hodí kamenem!*

To, co nyní uvidíš, je odstrašující přehlídka zbabělé zatvrzelosti. Čím to, že ty, kteří přitáhli s takovým sebevědomím, pojednou pálí půda pod nohama? Svým odchodem dávají jasně najevo, že o svém hříchu vědí, ale *zahanbeni ve svém svědomí* raději si ho odnesou, než by ho také přiznali. Z místa, kde se jim mohlo dostat odpuštění, všichni do jednoho se raději vytráti, *staršími počínaje*. Taková je spravedlnost těch, kteří *všechny své skutky dělají jen proto, aby se ukázali před lidmi*⁽⁶⁾. Budou raději dále osnovat plány, jak se zbavit toho, který přišel, aby je zachránil. Zanedlouho se jim dostane posledního varování: *Běda vám, slepí vůdcové, hadi, zmijí plemeno, jak budete moci uniknout před odsouzením do pekla?*⁽⁷⁾ *Zanedbali jste, co je nejdůležitější: spravedlnost, milosrdenství a věrnost.*⁽⁸⁾ Tento soud je tím strašnějším, čím větší je milosrdenství toho, který jej vynáší. Uvědom si však, že proti zatvrzelosti je bezmocná i všemohoucnost.

Mladá hříšnice s Ježíšem osaměla. Co teď bude? Prožívá, co to znamená uniknout bezprostředně hroící smrti. Zbývá uniknout tomu, co je horší než smrt, a to je každý hřích. *Nikdo tě neodsoudil?* Tvoji i Ježíšovi nepřátelé ti nemohli prokázat větší dobrodiní, než že tě přivedli k tomu, který nechce smrt hříšníka, nýbrž aby se obrátil a žil. *Chci změnit tvůj osud, jako se mění údolí na jihu země*⁽⁹⁾. Chceš-li, můžeš prožít ještě větší zmrtvýchvstání: *Jdi a už nehřeš!*

Blahopřej ženě, pro kterou setkání s Ježíšem nebylo k pádu, ale *ku povstání*, a spolu s ní mu děkuj za velkou milost, kterou našla u Pána: byla přistižena při zločinu, a našla odpuštění; přivedena zajatá, odchází osvobozena od žalobců i od hříchu; byla vedena na smrt, a vrací se do života; přišla s pláčem, aby odešla s radostí. Jsi svědkem, jak *Pán činí nové věci, již vzházejí, což to nepoznáváš? Na pustině napojil svůj lid, který bude hlásat jeho chválu*. Nemůže to být i tvůj případ?

Bratr Amadeus

⁽¹⁾ Lk 2,34; ⁽²⁾ 1 Petr 2,8;

⁽³⁾ Mt 18,11; ⁽⁴⁾ srov. Dt 22,23;

⁽⁵⁾ Dt 22,20; ⁽⁶⁾ Mt 23,5; ⁽⁷⁾ Mt 23,33;

⁽⁸⁾ Mt 23,23; ⁽⁹⁾ resp. žalm 126

Liturgická čtení

1. čtení – Iz 43,16-21

Tak praví Hospodin, který vytvořil v moři cestu, v mocných vodách stezku, který (k soudu) vyvedl vozy i koně, vojsko i silné reky; všichni spolu leží, již nevstanou, jako knot zhasli, dohořeli: „Nevzpomínejte na věci minulé, nedbejte na to, co se dávno stalo! Hle, činím věci nové, teď již vzházejí, což to nepoznáváte? Cestu vytvořím na stepi a stezky na poušti. Divoká zvěř mě oslaví, šakalové a pštrosi, že jsem dal vodu na stepi, řeky na poušti, abych napojil svůj lid, svého vyvoleného, lid, který jsem stvořil pro sebe, který bude hlásat mou chválu.“

2. čtení – Flp 3,8-14

Bratři! Všecko považuji za škodu ve srovnání s oním nesmírně cenným poznáním Ježíše Krista, svého Pána. Pro něj jsem se toho všeho zřekl a považuji to za bezcenný brak, abych mohl získat Krista a byl s ním spojen; nemám přece vlastní spravedlnost, která se získá zachováváním Zákona, ale tu, která se dává tomu, kdo věří v Krista, totiž tu, která přichází od Boha a spočívá na víře. Tak na sobě poznám Krista i moc jeho zmrtvýchvstání a účast v jeho utrpení; a protože umřel on, i já mu chci být v tom podobný. Potom, jak doufám, dosáhnu i vzkříšení z mrtvých. Tím neříkám, že už bych toho dosáhl nebo že jsem už dokonalý; ale ze všech sil se snažím to uchvátit, protože i mne samého uchvátil Kristus Ježíš. Bratři, já si nenamlouvám, že už jsem to uchvátil. Ale o jedno mi jde: nedbám na to, co je za mnou, ale ženu se k tomu, co je přede mnou. Běžím k cíli za vítěznou nebeskou odměnou, ke které nás Bůh povolal skrze Krista Ježíše.

Evangelium – Jan 8,1-11

Ježíš odešel na Olivovou horu. Ale brzo ráno se zase objevil v chrámě a všechen lid přicházel k němu. On se posadil a učil je. Tu k němu učitelé Zákona a farizeové přivedli ženu přistiženou při cizoložství. Postavili ji doprostřed a řekl mu: „Mistře, tato žena byla dopadena v cizoložství při činu. Mojžíš nám v Zákoně nařídil

Pokračování na str. 7

Milost lítosti

JEAN PLIYA

Jean Pliya je Afričan, který má dar vyučování.

Hovoří o královském dítěti, které se vzdálilo od svého otce...

»Vraťte se ke mně, milé děti!

Obráťte se ke mně celým svým srdcem!«

Utekli jsme z Otcova domu, my, královské děti. Ale on je marnotratným Otcem, marnotratným ve své lásce, a nepřestává volat: »Moje děti, vraťte se ke mně!« Vrátil se k Bohu znamená otočit se zády ke stádu vepřů, které jsme pásli. Zvedám se a otočím o 180°, tedy jdu zcela opačným směrem. Opouštím kraje plné zla, kraje, kde jsem rozhazoval své bohatství. Pán je tak konkrétní, že ho řečičky, které mu jenom něco slibují, vůbec nezajímají. Miluje lidi, kteří říkají: »Vstávám«, a skutečně se zvedají!

Je třeba vyprošovat milost

Naše srdce je ztvrdlé. Musíme si vyprošovat milost obrácení.

Dám vám srdce, abyste poznali, že já jsem Pán. Budete mým lidem a já budu vaším Bohem (Jer 24,7).

Dívejme se v modlitbě za tímto Bohem bez ustání, neboť je stále přítomen v našem životě.

Jsmo to my, kdo ho opustili. Vrátil se k Bohu znamená postavit jej do středu našeho života.

To znamená, že musím změnit své chování, způsob myšlení a jednání, mluvení; to znamená z Ježíše učinit Pána svého života a dát se vést Duchem svatým.

Pane, dosud jsem chtěl mít řízení ve svých rukou, nyní Tě prosím, převezmi je Ty. Důvěřuji Ti!

Náš pokoj, naše radost, naše vítězství je v našem obrácení k Pánu. Ale nejsme schopni to udělat sami od sebe, nejsme pro to dostatečně motivováni. Musíme si tuto milost vyprosit.

Být si vědom toho, že jsem hříšný, přijmout to, to je strašné. K tomu je potřebná pomoc od Pána, světlo Ducha svatého. Musíme si vyprosit milost, abychom

poznali, že za své těžkosti nemáme co děkovat pouze sousedům, dětem a manželovi... Právě to se totiž stává velmi rychle! Bijeme na prsa druhých: »To je moje chyba, ale kdyby on...!«

David říká: *Neboť já poznávám svou nešlechtnost, můj hřích je stále přede mnou... (Ž 51,5).*

Kéž bychom to mohli upřímně říct dříve, než přistoupíme ke svaté zpovědi!

Utíkej, je šťastný, že ti může odpustit!

Běžte, utíkejte ke zpovědnici, protože tak se to líbí Bohu, tvému Otci!

Čeká vás s otevřenou náručí! Přijďte do kroku, aby se v Otcově domě mohla konat slavnost pro děti, které tiskne na svou hrud'. Pán touží po tom, aby na tento svátek přišel celý svět. Běžte ke zpovědi, protože tím uděláte radost Ježíši, jinak byste zvěšovali jeho utrpení.

On je šťastný, že vám může odpustit.

Člověk, který si je vědom svého stavu jakožto hříšník, může se s důvěrou obrátit na Ježíše, protože Syn člověka má moc odpouštět hříchy. On přišel volat hříšníky, nikoliv spravedlivé. On chce, abychom byli jako děti a hledali cestu do nebeského

království, kterého jsme jako královské děti hodni. **Žalm 51** ukazuje všechny kroky obrácení k Pánu: Vyznání viny, prosbu o vnitřní očistění, prosbu o milost, která jediná je schopna změnit srdce, prosbu o novou orientaci, **obětování zlomeného srdce, srdce, které pláče nad svými hříchy...** a nikoliv srdce, se kterým souseď špatně nakládá! **Vyprosit si milost, abychom mohli plakat nad svými hříchy. To není vůbec samozřejmé.**

Rozjíměj o Kristově utrpení

Zpověď proběhne rychle. Pět minut před tím nemyslíme na nic, pět minut po ní už také ne. **Zvykněte si na to, rozjímát o Kristově utrpení.** Pak uvidíte, co udělal hřích s Ježíšem, a řeknete: *»Můj Bože, co jsem to udělal s tím, který dal pro mne všechno!«* Duch svatý vám daruje v tom okamžiku zkroušené srdce.

Zkroušeným a pokorným srdcem, Bože, nepohrdneš (Ž 51,19).

Hřích je hřích, nedej se mýlit.

Žádné výmluvy

Žádná zraněná city, žádná nepřijemnost nemůže být překážkou našeho vztahu k Bohu. To jsou jen slabosti, je zbytečné se tím zabývat. Pán nám dává všechno, co potřebujeme, abychom šli po jeho cestách.

Postačí ti moje milost, protože síla se osvědčuje v slabosti...

Jsou to vaše nepravosti, co vás odděluje od Boha (2 Kor 12,9; Iz 59,2).

Žádné chlácholení

Největší a nejtvrdošijnější překážkou je odmítání lítosti, zvláště v souvislosti s hříchem, na kterém jsme nejvíce závislí. Proč se necháváme oklamat satanem? *To je maličkost, to není tak zlé.* V lásce není žádných malých hříchů.

Nenechme se vodit za nos: hřích je hřích. Když říkáte: »To ještě není těžký hřích«, pouštíte se na nebezpečnou dráhu. Satan se svými démony je u toho, aby vás sváděl. Říká: *Přece se nepůjdeš kvůli malému zanedbání zpovídat! Čas to smaže. Vždyť je to jen tu a tam!* Čím více času uplyne, tím méně nacházíš toho, z čeho by ses měl zpovídat. Člověk žije v iluzi. Dejte si pozor! Před Pánem nejde o to, říkat prázdné fráze, které ze zvyku opakujeme. Proto je důležité prosit každý den, aby nám Pán daroval lítost. Učme se poznávat své hříchy. Odhalujme se! Abychom viděli hnilobu pod krásným šatem. Když uznáš, jak velká je tvoje vina, Bůh nemůže jinak, než být k tobě ohleduplný. Nemůže udělat nic jiného, než ti odpustit.

Pravda vás osvobodí

Nazýváme hřích podle jména: Nečistota, zbabělost, nechota odpouštět, zvyk litovat sám sebe, reptat, všechno vidět ze špatné stránky... Nazvěte svůj hřích po pravdě pýchou, když jde o pýchu. Nazvěte ho vzdorem, hněv, nevěra! Vyslov to, co v tobě vězí: „Nedokážu milovat!“ nebo „Nechci odpustit!“

Nedobré styky

Vyznat se ze svých vin nestačí. Je třeba opustit všechno, co není Pán, zpřetrhat všechny své nedobré vazby na idoly všeho druhu, které ukazují sametové tlapky, ale skrývají otrávené drápy.

Mnoho únikových mechanismů nám brání podívat se hříchům do tváře: vandrujeme od psychologa k psychologovi,

Pokání: spása - Nekajícnost: záhuba

Lidé v Ninive se po Jonášově kázání obrátili. *Bůh viděl, že se odvrátili od zlé cesty. Litoval, že jim chtěl učinit zlo, které ohlásil, a neučinil to* (Jon 3,10).

Pán také začal své hlásání výzvou k pokání. *Obraťte se a věřte evangeliu* (Mk 1,15). I Pán pohrozil, aby dosáhl změny mravů: *Jestliže se obrátíte a nebudete činit pokání, všichni podobně zahynete* (Lk 13,3). Tato slova opakuje v 5. verši ještě jednou. Ježíš trpí pro zatvrzelost srdce svého národa (Mt 13,15). Ačkoliv je nesrovnatelně víc než Jonáš, jeho národ výzvu k pokání neposlouchá.

Pokání je první krok k novému životu. Bůh, který stvořil člověka bez jeho přičinění, nemůže jej bez něho spasit (svatý Augustin). Nechce smrti hříšníka, nýbrž aby se obrátil a žil. Jeho výzva ke změně života vychází z jeho dobrotivé a milující slitovnosti. Jonášův příběh končí dojemnou rozmluvou: *Tu řekl Hospodin Jonášovi: »Tobě je líto skočce, se kterým jsi neměl žádnou práci, jemuž jsi nedal vzrůst; přes noc vyrostl, přes noc zašel. A mně by nemělo být líto Ninive, toho velkého města, v němž je více než sto dvacet tisíc lidí, kteří nedovedou rozeznat pravici od levice, a v němž je i tolik dobytka?«* (Jon 4,10)

Jak dobrotivé porozumění pro zaslepené lidi je obsaženo v slovech „lidé, kteří nedovedou rozeznat pravici od levice“. Protože nerozeznávají dobro od zla, musí být upozorněni na špatnou cestu a navedeni na dobrou. Tak se výzva k pokání stává výzvou k životu.

Ale zde je více než Jonáš. Když církev v postní době skrze bohatství liturgie a slova hlásá pokání, pak se to děje ve jménu toho, který je více než Jonáš. Nepovstanou ninivští mužové na soudu i proti přesycenému křesťanskému Západu? Nyní je čas milosti, nyní je den spásy. Cesta pokání je cesta Velikonoc.

-sks- 9/2001

všechno chceme vysvětlit sociologicky nebo psychopatologicky, vyhledáváme léčitele... »Musí přece léčit, jinak by neměli tolik zákazníků!« Ale oni léčí moci magie, tedy iluzemi. Odcházíme od nich s jinými negativními důsledky: poruchami chování, poruchami osobnosti, bezdůvodnými úzkostnými stavy, iracionálními strachy, zvláště v noci (satan nemiluje světlo).

Ježíš naopak léčí tak, že přináší radost, pokoj, osvobození a vítězství.

Teď nastal okamžik, kdy pocítíte potřebu jít za knězem. Před ním nemusíte nic omývat, nic ospravedlňovat. Nazvěte dítě jménem. Čím jasnější pravdu říkáte, tím více budete osvobozeni: **Pravda vás osvobodí.** (Jan 8,32)

I kdyby se vám kolena třásla, vyznejte své viny! Ujišťuji vás, že kněz, který vás poslouchá, bude mít velkou radost!

Pros Ducha svatého

Některé hříchy je obtížné rozpoznat. Například neschopnost modlit se, zádumčivost, poraženectví, určitou zálibu v absurditě, ve smrti. Musíme se zamyslet nad sebou a prosit Ducha svatého o odpověď, zda se nenacházíme na falešné cestě. On pak nám dá světlo. Přímluva druhů v modlitební skupině je také velkou pomocí.

I když jste ve stavu, že nemůžete přistupovat ke svátostem, zajděte za knězem a svěřte mu své problémy.

A pak jděte k Ježíši v Nejsvětější Svátosti. On je zde a slyší tě. Otevři mu své srdce:

Můj Bože, Ty znáš moje viny. I já je znám a prosím Tě o odpuštění. Vzdálily mě od Tebe, ale Ty přebýváš v mém srdci. Chci, Pane, aby ses stal znovu důležitým v mém životě.

Přestaňme obviňovat Boha

Samoospravedlňování - Adam a Eva... Ježíš přišel, aby rozbil náš vlastní výkon spravedlnosti. On je jediným Soudcem a za-

kázal nám soudit samy sebe: *Nesudte!* (Mt 7,1) Po Adamovi a Evě jsme přejali dědictví hledat pro všechno omluvu. Naše sebeospravedlňování je hlavní překážkou lítosti: musí být sesazeno z trůnu. Protože ospravedlňovat sám sebe znamená obviňovat Boha a neváhat přičíst mu vinu.

Mám sklon k agresivním reakcím? Někdo mě urazil? *To si nenechám líbit!* Nebo: *On si dovolil mě napadnout!* Dopustím se manželské nevěry a řeknu Ježíši: *»Podívej se, Pane, druzí to také dělají, mně se to stane jen sem tam. To se stává. Jsem horkokrevný, takového jsi mě stvořil. Ostatně, byla to jen nevýznamná hodinka nedobrovolného poblouznění...«* Anebo ještě sympatičtější argumentace: *Ve svém manželství nenacházím pochopení, a Bůh mi poslal bytost, se kterou jsem zcela zajedno, která mě těší v nouzi, jakou mi způsobuje můj partner. Je to hřích, když moje srdce hledá kousek radosti?*

Můžete si vymýšlet, co vás napadne, a ve skutečnosti říkáte Ježíši: *»Já tvou spásu ani nepotřebuji, mně stačí moje argumenty.«*

Přestaňme takto obviňovat Ježíše. Dvě nebo tři zdařilé omluvy nemohou nic změnit na skutečnosti, že skutek, který si přikrášlujete, je hřích. Hřích a nic jiného než hřích.

Maria opakuje při svých zjeveních: Čiňte pokání!

Ale když nás vina drtí, co máme dělat? Lituje. Udělejme mu radost.

Rozjímáme o Kříži

Druhou překážkou lítosti je pýcha. Bouříme se, když slyšíme, co si o nás myslí druzí. Přesto, chcete-li vědět pravdu o sobě, poslouchajte, co říkají druzí. Nebuďte překvapení a příliš nad tím nepřemýšlejte: Řekněte prostě: *»Ano.«*

Rozjímáme o Ježíši na kříži a uvidíš, jaký podíl máš na jeho utrpení. Pokorný přijímá kritiku a má odvahu slyšet pravdu sám o sobě.

Konkrétní kroky

Ale jen vyzpovídat se nestačí. Musíme znovu uvést do pořádku to zlo, které jsme způsobili druhým, odpustit sobě i druhým. Správná lítost spočívá v tom, že řekneme: *Musím udělat něco pro to, aby všechno bylo opět v pořádku.* Rozhodující krok je odpuštění. Lidé vám udělali něco zlého. Poznáte, že máte v sobě skrytou zášť. Velmi dobře. Ale toto konstatování nestačí, lítost nesmí zůstat stát na půli cesty. Dokud jsem neodpustil, nemám právo říct: *Odpusť nám, jako i my odpouštíme.* Ano, odpustit je někdy těžké. I k tomu si musíme vyprosit od Pána milost.

Udělejme konkrétní kroky. Prosme např. Ducha svatého, aby nám ukázal osoby, kterým musíme odpustit. Udělejme si seznam, napíšme dopis, ve kterém Ježíš říká, že musíte odpouštět. Pak mu jej darujte při jedné mši svaté. To je cennější než kus zlata. Vyjmenujte Pánu ty osoby jménem a řekněte: *»Odpouštím jim.«* Žehnejte jim a prostě Pána, aby jim požehnal. Tak zavřete falešnou bránu. A ta správná se otevře.

Milost lítosti

Jakmile staneme před Duchem svatým, je nám jasné, že jsme špinaví.

Přes to, když ze všech svých životních událostí vytěžíme užitek, zvláště ze svých bolestných zážitků, abychom dali Bohu odpověď lítosti, kterou tak horoucně vyhlíží, bude to pro nás velmi cenné a slavné: **Boží andělé mají radost nad jedním hříšníkem, který se kaje** (Lk 15,10).

Ano, máme před sebou program radostného návratu domů, kde nás čeká slavnostní hostina. Světlo Ducha svatého nás může osvitit. V našem srdci nás hlas Ducha svatého může vyvést z našich vin. Budme velmi pozorní k poselství, které Pán pro nás má.

Překlad -Iš-
Feuer und Licht 8/94

Ve vězení jsem byl, a navštívili jste mě

On se jmenoval Jan a ona Marie Veronika. On je ve vězení, ona je na svobodě. On věří v Boha, ona je angažovaná křesťankou. Jeho trápí pocity viny, ona je malým poslem milosrdenství. Anonymní korespondence je spojuje až do dne, kdy překročí brány Justičního výchovného ústavu (JVÚ) ve Fernes.

FeL: Marie Veroniko, jak jste dospěla k rozhodnutí dopisovat si s vězněm?

Marie Veronika: Navrhla mi to jedna moje přítelkyně. Zpočátku jsem se zdráhala: poznala jsem již mnoho násilí a nenávisť. Pak jsem si řekla: »Jedná se o anonymní korespondenci, změním si příjmení.« Tu jsem si vzpomněla na příjmení, které se mi od dětství líbilo a které bych měla docela ráda: Veronika – ta, která Ježíše potěšila na jeho křížové cestě, což bych byla již jako dítě ráda udělala!

Pak jsem poznala *Bratrství dobrého lotra*, a když jsem jednou na konci týdne slyšela strhující svědectví mužů a žen tohoto bratrstva, rozhodla jsem se, že začnu s korespondencí. Pro vězně se budu jmenovat Marie Veronika, jména dvou žen, které přinesly Ježíši na jeho křížové cestě tolik lásky.

FeL: Co vás v prvních dopisech, které vám napsal Jan, nejvíce dojal?

MV: Co mě od počátku nejvíce dojímalo, bylo, když mi psal o odpuštění: »Každý večer prosím Boha o odpuštění toho, co jsem spáchal; nevím, jestli mi odpustil.« Když jsem jej pak navštívila, bylo to to první, o čem jsem s ním mluvila. Jeho veliké zoufalství, jeho přání se vším skoncovat, se mě hrozně dotýkalo. Napsal mi: »Můj život je peklo.« Byla jsem jako zraněna jeho hlubokými ranami.

FeL: Vaše korespondence s Janem »putovala« stále více k Bohu. Jak jste prožívala tento vývoj?

MV: Cílem Bratrstva dobrého lotra je hlásání Božího slova. Bylo to tedy pro Jana zcela jasné, protože věřil v Boha. Pokoušeli jsme se přiblížit vězni Boží slovo, ale když na to nere-

agoval, nemohli jsme ho nijak nutit! Jan to ihned přijal. Ale neměli jsme tušení, jak dalece se jeho duchovní život rozvinul.

FeL: Za normálních okolností zůstává partner z bratrstva při dopisování v anonymitě. Proč jste se rozhodla Jana ve vězení navštívit?

MV: Chtěla jsem zůstat anonymní pisatelkou dopisů. Jan mě dva roky prosil velmi často, abych ho navštívila. Měla jsem strach, cítila jsem, že má velké citové nároky, které bych nemohla uspokojit. Tak to šlo až do dne, kdy jsem během modlitby měla silný zážitek s Ježíšem. Nesl trnovou korunu a naléhavě mě prosil, aby si mohl odpočinout na mém srdci. Současně jsem dostala od Jana dopis, ve kterém mi sděluje, že byl přeložen na nemocniční oddělení JVÚ ve Fresnes: »Prosím tě, nezapomínej na mě... Nevede se mi vůbec dobře, mám rakovinu a k tomu zánět žil, můj život je peklo. Jsem unavený, strašně trpím, především v noci, když se bolestmi probudím.« Pochopila jsem, že nemám vůbec strach,

že Ježíš je se mnou a povzbuzuje mě... rozhodla jsem se, že přijmu tuto úlohu.

FeL: Jak proběhlo první setkání?

MV: Jan nedostal dopis, ve kterém jsem mu svou návštěvu oznámila. Nepoznala jsem ho. Poslal mi sice svou fotografii, ale mezitím se změnil k nepoznání. Účinkem chemoterapie mu vypadaly vlasy, seděl na vozíku, velmi hubený. V hovorně jsem se ho zeptala jako první: »Jsi skutečně Jan?« – »Ano!« – »A víš, kdo jsem já?« – »Ne.« – »Marie Veronika!« – »Konečně jsi tady!« Nikdy na ten výkřik nezapomenu. Dva roky čekal a nyní se mohl zbláznit radostí. Myslel, že vůbec nepřijdu, že bude muset zemřít osamělý, aniž by dostal jedinou návštěvu. Později mi napsal: »Ty jsi přišla, Bůh mi skrze tebe ukázal tolik lásky, že nyní věřím v odpuštění.«

FeL: Jistota odpuštění změnila jeho život...

MV: Je jisté, že ve skrytosti prožil něco velice silného. Bylo to na něm vidět, ovládl jej pokoj. Tento mír mě velice dojal. Trpěl

Svatý otec v římské státní věznici 9. 7. 2000

tělesně, a přitom prožíval pokoj! Jednou jsem mu to řekla; on mi odpověděl: »Teď jsem skutečně v pokoji...« Jedna mladá zdravotní sestra, která ho dobře znala, mi to potvrdila. Byl jiným člověkem, zcela se změnil, nebyl již tak zatrpklý. Ostatně sám řekl: »Netrápí mě žádné strašné sny a sestry se ptají, odkud беру svůj klid.«

Ano, trpěl tělesně, věděl, že zemře, ale byl proniknut láskou Ježíše a Marie, kteří mu dali vyslovit jeho poslední slova: »Prožívám dokonalé, úplné štěstí.«

Když mi Roberta, zdravotní sestra, která u něho byla ve chvíli smrti, řekla tato jeho poslední slova, ptala jsem se, jak tento vyhublý muž s amputovanou nohou, který velice trpěl a už nemohl dál a chtěl se sprovodit ze světa, kterému bylo všechno jedno, jen nechtěl zemřít ve vězení, nýbrž na svobodě, jak tento muž, který navíc nedostal příležitost, aby znovu spatřil své děti, mohl nakonec říct: »Prožívám dokonalé, úplné štěstí.« To může přijít jedině od Boha!

*Feu et Lumière
Překlad -lš-*

Pozn: Bratrstvo dobrého lotra založil ve Francii P. Yves Aubry, aby upozornil na problémy vězňů a jejich rodin a nabídl jim konkrétní pomoc.

Pokušení

My všichni jsme vystaveni a také podléháme některým pokušením. Sv. Pavel píše Korintánům: Kdo se domnívá, že stojí, hleď, abys nepadl (1 Kor 10,12).

Bůh připouští pokušení. I Ježíš, Boží Syn, byl vystaven na poušti pokušení. Ježíš nám chtěl odhalit triky ďábla, který lstivým způsobem zahluje svá pokušení do zbožných výroků. O pokušeních uvedených v Matoušově evangeliu rozjímalo mnoho církevních Otců (Ireneus, Ambrož, Lev Veliký.)

Současnou taktiku pokušitele nám přibližuje také Vladimír Solovjev ve své knize *Antikrist vypráví*. Poslechněme si několik ukázek: »Takové pojmy, jako že Bůh stvořil svět z ničeho a tak dále, se už neučí ani na obecné škole. Představy v této oblasti už dosáhly takové všeobecné úrovně, že už zde není místo pro žádný dogmatismus.«

Nebo na jiném místě: »Nejpopulárnějším člověkem se stane hlasatel ‚otevřené cesty‘ (...) Divotvůrce jménem Apolonius, nesporně geniální člověk, katolický biskup v zemi nevěřících, spojí obdivuhodným způsobem poslední výsledky západní vě-

dy a technického pokroku se znalostmi orientální mystiky a schopností prakticky ji využít.«

Jeho Antikrist je totožný s Pokušitelem a používá lstivým způsobem libivé myšlenky při svém umění svádět.

Pokušení »mužů církve«

Pokušitel má na mušce především církve. Ale na církvi jako celku musí vždy ztroskotat. Proto se zaměřuje na její jednotlivé členy (na všech úrovních hierarchické struktury). Musíme se tedy stále zpytovat: Nepřikládáme ve své církevní službě větší význam vezdejšímu chlebu než hlásání Božího slova, tedy nadpřirozeného pokrmu? Nespokojujeme se s plytkou vírou a netoužíme po senzacích? Nepoužíváme v církvi více pák mocenského aparátu než Boží vůle a plné důvěry v něho? V prvním listu sv. Petra čteme: *Paste Boží stádece vám svěřené a vykonávejte nad ním dohled ne*

proto, že musíte, ale dobrovolně, jak to chce Bůh, ne pro špinavý zisk, ale ochotně; ne jako dědiční páni ve svém údělu, ale buďte svému stádcí vzorem (1 Petr 5,2-3).

Bdělост

Ďábel nespí! Proto jsme povoláni k bdělosti! (srov. Mk 13,33-37) Ani při pokušeních nesmí klesat naše odhodlanost. Pavel píše Korintským: *Zkoušky, které na vás přišly, jsou úměrné vašim silám. A Bůh je věrný! On nedopustí, abyste byli zkoušeni víc, než snesete (1 Kor 10,13).*

Pokušení jako příležitost

Pokušení jsou pro blaho naší duše příležitostí a šancí. Můžeme jako dobří bojovníci ukázat Pánu, že ho nemilujeme pouze slovem, ale ze všech svých sil.

V listu Židům nám apoštol dává Krista za příklad: *Myslete na toho, který snesl, když mu hříšní lidé prudce odporovali, abyste neumdléváli a vnitřně neochabovali. Vždyť jste v boji proti hříchu ještě nekladli odpor až do krve (Žid 12,3).*

Neholdujme tedy falešnému míru, při kterém se myslí hlavně na to, abychom mohli nerušeně využívat egoistický blahobyt, nýbrž vyrukujme do boje za Boží království. To spočívá ve *spravedlnosti, pokoji a radosti v Duchu svatém (Řím 14,17)*. Pak budeme moci jako sv. Pavel říct: *Dobrý boj jsem bojoval, běh jsem dokončil, víru zachoval. Nyní mě čeká věnec spravedlnosti (2 Tim 4,7n).*

-sks- 9/2001
Překlad -lš-

Tvůj křik - můj křik

Jean Vanier, zakladatel *Archy* - společenství, kde duševně postižení žijí spolu se svými ošetřovateli. Při jízdě v pařížském metru vstoupí do vozu cizinec: »Právě mě pustili z basy a potřebuju prachy, abych mohl za svou ženou a dětmi.« Cestující ovládne sebeobranné napětí. Neznámý prochází vozem a žebrá o peníze. Když přišel k Jeanu Vanierovi, dal mu Vanier několik franků, a protože naproti je volné místo, nabídne žebrákovi, aby se posadil. Pak mu řekne: »Nechtěl byste mi vyprávět něco o svých dětech a ženě?« A stane se něco neuvěřitelného. Muž je pojednou jako malé dítě. Je v něm něco krásného a něžného. Jean poznává neobvyklou úzkost svého společníka, úzkost z žebřání i úzkost z vlastní násilnosti. A muž se dívá na Vaniera a směje se jako malé dítě. Jean Vanier a žebrák se potkali. **Nikdo z nich toho druhého neodsuzuje.** Ten muž si nestěžuje, že dostal jen pár franků, a Vanier nekritizuje jeho opilost, protože ví, že jsou stavy utrpení a žalu, které se někdy snažíme překonat lacinou pálenkou. A Jean chápe také toto: Že ze srdce toho člověka se dere jiný výkřik, nikoliv křik po penězích, ale po příteli.

-man-

LITURGICKÉ ČTENÍ - pokračování ze str. 3

takové ženy ukamenovat. Co říkáš ty?“ Tou otázkou ho chtěli přivést do úzkých, aby ho měli z čeho obžalovat.

Ježíš se však sehnul a psal prstem na zem. Když nepřestávali otázkami na něj dotírat, vzpřimil se a řekl jim: „Kdo z vás je bez hříchu, ať první hodí po ni kamenem.“ A sehnul se opět a psal na zem. Když to uslyšeli, jeden za druhým se vytráceli, starší napřed, až zůstal on sám a žena před ním. Ježíš se vzpřimil a řekl jí: „Ženo, kam se poděli? Nikdo tě neodsoudil?“

Odpověděla: „Nikdo, Pane.“

Ježíš řekl: „Ani já tě neodsuzuji. Jdi a od nynějška už nehřeš!“

Lucie vypráví o Fatimě (1)

Postupně budeme publikovat vzpomínky, dopisy a dokumenty sestry Lucie, které vyšly v Portugalsku a byly přeloženy do mnoha jazyků (Lucia Racconta Fatima). V předmluvě k 2. vydání říká komentátor P. A. M. Martins TJ:

Od prvního vydání této knihy uplynulo již několik let, v nichž se také leccos odehrálo. V průběhu těchto let jsem mohl v klidu přemýšlet o fatimském poselství. Analyzoval jsem všechny dokumenty s dvojnásobnou pozorností a našel jsem v nich některé aspekty, jichž si do té doby nikdo nepovšiml.

Mnozí autoři opakovali, že Madona se ve Fatimě zjevila proto, aby žádala o pokání a o modlitbu, ovšem nemnozí věnovali pozornost záměrům, kvůli nimž „Madona poselství“ – jak ji nazval Jan Pavel II. – a anděl, který předcházel Matku Boží, povzbuzovali k modlitbě. Anděl a přesvatá Maria naučili děti některým modlitbám. Od prvního zjevení se anděl modlil spolu s dětmi. Přesněji řečeno: vyzval děti, aby se modlily spolu s ním.

A jak se modlil? O tom nás zpravuje sama svědkyně zjevení:

„Když poklekl na zem, sklonil se tak, až se čelem dotýkal země, a přikázal nám, abychom třikrát opakovali: *Můj Bože, věřím v tebe, klaním se ti, doufám v tebe a miluji tě! Prosím tě, odpusť všem, kdo v tebe nevěří, neklanějí se ti, nedoufají v tebe a nemilují tě.*“

Předtím, než se pustíme do analýzy této modlitby, věnujme pozornost andělovu chování. Klaní se tak, že se čelem dotýká země, to je znamení pravé úcty k Bohu, Stvořiteli a Pánu všehomíra. Podobně se choval také Kristus v Getsemanech: „Trochu poodešel, padl tváří k zemi a modlil se.“ (Mt 26,39)

Je žalostné vidět lidi, jak vstupují do kostela nebo kaple, kde je Nejsvětější, ani nenaznačí pokleknutí a ihned si sedají,

přehazují nohu přes nohu, jako kdyby vešli do nějakého sálu, kde se koná zábava.

Andělova modlitba má velmi hutný teologický obsah, který je tak hluboký, že ho opravdu nemohla „vymyslet“ prostá zbožná duše, která neměla hlubší vzdělání. Jistě ji děti naučil posel Nejvyššího. Modlitba vyjadřuje úkony víry, klanění, naděje a lásky vůči Trojjedinému: „Můj Bože, věřím v tebe, klaním se ti, doufám v tebe a miluji tě.“ Ihned poté se věnuje tomu, co postihuje strašlivou většinu lidí: „Prosím tě, odpusť všem, kdo nevěří, neklanějí se ti, nedoufají v tebe a nemilují tě.“

Konec dvacátého století, století úžasných a úchvatných vědeckých objevů, ale také století, v němž došlo k tomu, že se velmi rozšířila neznalost pravého Boha i nevědomost ohledně posledního údělu člověka. Vždyť církev založená Kristem jako prostředek spásy nečítá více než sedmáct procent veškerého lidstva. Tyto statistické údaje by snad měly ukazovat na to, že naprostá většina lidí jde vstříc zatracení, že Kristus při svém spásitelském poslání selhal? Na první pohled by to tak mohlo někomu připadat. A když se zahledíme na to, jak si počínají mnozí křesťané, kteří nedbají na Boží přikázání a žijí jako ti nejhorší pohané, pak je zcela logické uzavřít, že je nemnoho těch, kdo dosáhnou spásy. Fatimské poselství nás učí tomu, že většina lidí může dojít spásy nikoli prostřednictvím *misionářské* církve, v úzkém slova smyslu

pochopitelně, ale prostřednictvím *modlit* se církve.

Tuto pravdu, kterou naznačuje andělova modlitba, výslovně potvrzuje Matka Boží: „Modlete se, mnoho se modlete; přinášejte oběti za hříšníky, poněvadž mnoho duší jde do pekla, *protože není nikoho, kdo by se za ně modlil a obětoval.*“ A aby se tato úchvatná pravda dětem dobře zapsala do jejich myslí, naučila je sama, jak je třeba se modlit: „*Ó můj Ježíši, odpusť nám naše hříchy, uchraň nás pekelného ohně, přiveď do nebe všechny duše, zvláště ty, které tvého milosrdenství nejvíce potřebují.*“ Maria dětem řekla, že mají tuto modlitbu vkládat mezi jednotlivá tajemství svatého růžence, aby tak učily církev prosit za spásu všech lidí: „Přiveď do nebe všechny duše, zejména ty, které nejvíce potřebují tvého milosrdenství.“

To však nebyla jediná modlitba, kterou děti Matka Boží naučila. Při třetím zjevení jim řekla: „Obětujte se za hříšníky a často říkejte, když budete přinášet nějakou oběť: *Ó Ježíši, kvůli tvé lásce a kvůli obrácení hříšníků a kvůli náhradě za hříchy proti neposkvrněnému Mariinu Srdci!*“

Matka Boží tak prohlašuje, že naše spoluúčast na vykupitelské oběti kříže je čímsi nezbytným. Též pravdě pak učí Pius XII. v encyklice *Mystici Corporis*: „*Existuje jedno strašlivé tajemství, nad nímž nebudeme nikdy dost medítovat: Spása mnoha lidí závisí na modlitbách a na skutečích dobrovolného pokání údů tajemného těla.*“

Toto tvrzení nejvyššího pontifika proměňuje v prach všechny výtky proti spisům sestry Lucie, která popisuje heroické oběti Hyacinty a Františka, jež byly

Ještě dnes!

Jan Michael Sailer, biskup z Řezna († 1832)

Chcete-li uslyšet Pánův hlas, nebudete vnímat nic jiného než slova **ještě dnes. Ještě nyní. Dnes**, jestliže tě volám, nezatvrzuj své srdce!

Chceš-li přijmout korunu, postav se ještě dnes na bitevní pole. Jestliže však chceš dnes ještě jednou prožít bezuzdnou rozkoš srdce, bude to pro tebe zítra mnohem těžší obrátit se zády k hříšnému lákadlu, abys mohl začít bojovat dobrý boj. **Ještě dnes**, teď, v tomto okamžiku se musíš rozhodnout před Božím zrakem. To, co chceš udělat před **Bohem**, to také s **Bohem** dokonám.

On ti říká: Poslouchej mé slovo! Poslechni mé slovo! Přijď ke mně a hledej si ve mně svou blaženost!

On je to, kdo v nás působí vůli k dobru i její naplnění, nikoliv však bez nás. Stojí před naším srdcem ve dne v noci, klepe a chce, abychom jej vpustili, aby nás mohl učinit blaženými.

Toto slovo nesmí zaznít nadarmo. Chceme **ještě dnes**, v tomto okamžiku se dát do boje, do boje proti všemu nebožskému, abychom dosáhli odměny a vybojovali si vítěznou korunu.

-sks- 9/2001

Modlitba za obrácení

Svatí se modlí. Modlí se plni důvěry. Vždyť proč by neměl ten, k němuž voláme Otče náš, vyslyšet prosby svých dětí? A svatí prosí za hříšníky prostě proto, že vědí, jak jsou sami hříšní a jak velice každý potřebuje modlitbu. Toto spojení – svatí se plni důvěry modlí za hříšníky – je jako nálož, to znamená, že zapaluje. Marie Gorettiová vyprosila obrácení svého vraha. Malá Terezička prosí za Pranziniho, trojnásobného vraha. Jak?

»Slyšela jsem o jednom velkém zločinci, který byl pro strašné zločiny odsouzen k smrti, a všechno nasvědčovalo tomu, že zemře v nekajivosti. Chtěla jsem za každou cenu zabránit, aby nepropadl věčné záhubě. Abych toho dosáhla, použila jsem zvláštní prostředek. Protože jsem si vědoma, že sama bych nic nezmohla, nabídla jsem milému Bohu všechny nekonečné zásluhy našeho Pána a poklady svatých Církve, a pak jsem poprosila Celinu (její sestra), aby dala odsloužit na můj úmysl mši svatou. V hloubi srdce jsem pocítovala jistotu, že naše prosba bude vyslyšena, ale abych nabyla odvahy pokračovat v modlitbách za hříšníky, řekla jsem dobrému Bohu, že jsem si zcela jista, že odpustí nešťastnému Pranzinimu, že bych tomu věřila, i kdyby se nevyzpovídal a neprojevil žádné znamení lítosti, tak velkou důvěru jsem měla v nekonečné Ježíšovo milosrdenství, ale přesto že prosím o znamení, prostě pro svou útěchu...

Moje prosba byla doslova vyslyšena! (...) V den po jeho popravě se mi dostaly do ruky noviny „La Croix“. Rychle jsem je otevřela, a co vidím?... Ach, moje slzy prozradily moje dojetí a já jsem se musela skrýt... Pranzini se nevyzpovídal, vystoupil na popraviště a právě chtěl strčit svou hlavu do hrozného otvoru, když pojednou podle náhlého vnuknutí se otočil, uchopil kříž, který za ním držel kněz, a třikrát políbil svaté rány! (...) Dostala jsem vyprošené znamení...«

Terezie z Lisieux, Autobiografické spisy

nepřímo také jejími vlastními oběťmi. Tato látka je předmětem prvních „Pamětí“.

Z dokumentů jasně vyplývá, že děti pochopily velmi dobře poselství Matky církve, která po nich již při prvním zjevení žádala: „Chcete se nabídnout Bohu, a tak snášet všechna utrpení, jak to on sám po vás bude chtít, a to vše jako úkon náhrady za hříchy, jimiž je urážen, a jako úkon prosby za obrácení hříšníků?“

Toto tak prosté a hluboce správné souvětí vyšlo z pera řeholnice bez vyššího vzdělání a zahrnuje v sobě tři pravdy, jež jsou z teologického hlediska naprosto spolehlivé:

1. Bůh jedná prostřednictvím *causae secundae*, tedy prostřednictvím tvorů.

2. Bohu je možno nabízet dosti učinění i za hříchy jiných lidí.

3. Utrpení přijímaná v souladu s Boží vůlí mají hodnotu vzývání a spásy.

Děti při zjevení odpověděly, že přijmou všechno, co po nich Bůh bude požadovat. V tom okamžiku si nemohly ani představit to, co se mělo v budoucnu přihodit. Na začátku totiž nikdo nevěřil tomu, co tyto děti vypravovaly. Luciina matka, paní Maria Rosa, reagovala nejostřeji ze všech. Velmi se rozhněvala zejména poté, co ve zjevení bylo dětem sděleno, aby se naučily číst. „Jsou to lži,“ křičela tato žena, „myslíš si opravdu, že Madona by sestoupila z nebe na tuto zemi jen proto, aby poslala tři děti do školy? Takže to všechno jsou holé výmysly.“ Proslov byl zakončen tím, že držadlo smetáku bolestivě dopadlo na Luciina ubohá záda.

Tenkrát ani kněží nevěřili tomu, že by se jednalo o nadpřirozená zjevení. Když farář Lucii napomenul, že by se mohlo jednat o dílo zlého ducha, zasel tak do duše desetileté dívky sémě pochybnosti. Lucie pak strašlivě trpěla a rozvažovala o stavu vlastní duše tak intenziv-

ně, že v jednom snu živě spatřila pekelného nepřitele, jak se jí vysmíval za to, že se mu podařilo ji oklamat, a jak se jí snažil zavléci do pekla.

Další, o nic lehčí utrpení se velmi záhy obořila na ona křehká stvoření. V roce 1917 vláda pronásledovala církev, a došla proto k závěru, že celá ta historie se zjeveními je pouze šikovný manévr církve proti republice. Vládě se zdálo, že je naprosto nezbytné celé této „frašce“ zamazit. Trináctého srpna o trochu dříve, než začalo zjevení, dali vládní zmocněnci děti uvěznit a převezli je do Vila Nova di Ourém.

Tři malí pastýři, kterým bylo sedm, devět a deset let, zůstali

sami, neměli u sebe žádného advokáta, zůstali bez jediného přítele, který by jim stál po boku, a museli čelit intrikám zapřísáhlých nepřátel církve. Vládní zmocněnci se nejprve pokusili děti získat na svou stranu pomocí lichotek a slibů. Ukázali jim zlaté řetězy a řekli, že pokud sdělí celé tajemství, pak to vše bude jejich. Ale děti se nenechaly vlákat do pastí. Vládní zmocněnci pak přešli k výhrůžkám: tvrdohlaví malí pastýři prý budou vhozeni do kotle s vřícím olejem. Zavolali Hyacintu. Sedmiletá dívka, byť sama a bez přátel, kteří by jí stáli nablízku, dokázala vzdorovat všem satanským výhrůžkám a tajemství nevyzradila.

Právě tohle je podle mého mínění ten nejpřesvědčivější důkaz nadpřirozeného charakteru zjevení v Cova da Iria. Křehká dívka dokázala přemoci drzost a záludnost mužů temnot. Doslovně se tak naplnila slova svatého Pavla: „A přece: ty, které svět pokládá za pošetilé, vyvolil si Bůh, aby zahanbil moudré, a ty, kteří jsou ve světě bezmocní, vyvolil si Bůh, aby zahanbil mocné.“ (1 Kor 1,27)

Další skvělý důkaz a potvrzení nadpřirozených zázraků představuje sluneční zázrak, jemuž byli přítomni věřící i nevěřící, prostí a jednoduší lidé stejně jako univerzitní profesori.

Pro katolíka osvěceného vírou je rozhodujícím argumentem pro přijetí fatimského zjevení to, že toto zjevení bylo formálně uznáno církví. 13. října 1930 otec José Alves Correia da Silva, biskup z Leiria, rozhodl:

„Považujeme za správné:

1. Prohlásit jako hodné důvěry vidění, jež měly tři děti v Cova da Iria z farnosti Fatima v této diecezi, a to od třináctého května do října roku 1917.

2. Oficiálně dovolit uctívání Madony z Fatimy.“

Tento diecézní biskup nebyl jediný, kdo se vyslovil pozitivně k fatimskému zjevení. Římští papežové Pius XII. a Jan Pavel II. brali fatimské poselství velmi vážně.

Na popud sestry Lucie, která mu zaslala dopis, Pius XII. dne 31. října roku 1942 zasvětil celý svět Neposkvrněnému Mariinu Srdci. Do zasvěcovací formule Jeho Svatost vložila větu, která byla narážkou na Rusko:

„Národům rozděleným bludem a neshodami, zejména pak těm, které tě obzvláštním způsobem uctívají a kde nebyval snad jediný dům bez tvé ikony (ta je dnes možná skryta pro lepší časy), dej mír a přiveď je do jediného Kristova ovčína a pod jediného pastýře.“

Pokračování příště

Světice a její vrah

Stalo se to 5. července 1902. Vrah později řekl: »V 15 hodin, když jsem stál na voze, abych vymlátil na humně fazole, spatřil jsem na schodech Marii, jak látá mou košili, kterou jsem dal její matce. Pomyslel jsem si, že to je nejpříhodnější okamžik k uskutečnění mého záměru.« Již dvakrát se k ní pokoušel nestoudně přiblížit, ale Marietta ho pokaždé rozhodně odmítla, načež jí hrozil: »Jestli o tom něco řekneš matce, zabiju tě.« Tentokrát nezůstalo u hrozby. Protože Marie klade odpor, brání se svému mučitelovi a volá: »Ne, ne, Bůh to nechce. Jestliže to uděláš, přijdeš do pekla!«, popadne ho zlost a začne svou oběť bodat bodcem dlouhým 24 cm. »Chápal jsem tehdy velmi dobře, že jsem zamýšlel vykonat čin proti Božímu zákonu a chtěl jsem Marii svést ke hříchu. Zabil jsem ji právě proto, že se mi protivila.« Lékařský nálezný zněl:

Marie Goretti

Čtrnáct velkých bodných ran, (osm do podbřišku, šest do zad), k tomu ještě pohmožděniny. Po bolestiplných hodinách umírá Marie následující den, v neděli 6. července 1902, ve věku nedozrálých 12 let.

»Malá světice z Nettuna« (Jan Pavel II.)

Oběť, Marie Gorettiová, se stala slavnou. Její konec byl jen naplněním, korunováním celého jejího mladého života. Raději zemřít, než zhřešit, tak zněla její zásada. Svědkové hovoří

o hluboké zbožnosti, že »byla dívka, kterou obzvláště přitahoval božský Spasitel«. Ještě ráno onoho dne utrpení řekla své přítelkyni Terezii: »Zítra půjdeme do Campomorta, nemohu se dočkat hodiny svatého přijímání.«

Úcta k malé světici čistoty začala velmi záhy. Papežové ji ctíli. Udála se zázračná vyslyšení. Již 1947 byla blahorečena, 1950 svatořečena. Bylo to první svatořečení, kterého se mohla účastnit tělesná matka světice. A bylo to první svatořečení, které se nekonalo v bazilice svatého Petra, ale na náměstí pod širým nebem, protože největší bazilika světa nemohla pojmout obrovské množství účastníků. Když Jan Pavel II. navštívil v Nettunu svatyni této světice, řekl: »Především vás, mladí a děti, povzbuzuji: Dívejte se na Marii Gorettiovou. Milujte, žijte, braňte s radostí a s odvahou svou čistotu!«

Památka světice se slaví v den jejího úmrtí, 6. července.

Tím by mohl její příběh skončit. Ale on nekončí. Protože svatí prosí zvláště za ty, kteří je pronásledují. Když ji farář z Nettuna navštívil krátce před její smrtí, aby jí podal svaté přijímání a udělil svátost nemocných, zeptal se děvčete s poukazem na Ježíše na kříži: »Marietto, chceš Alexandrovi z lásky k Ježíši odpustit?« Na to odpověděla: »Ano, odpouštím mu a chci jej mít v ráji u sebe.«

Alexander

Je tím míněn Alexander Serenelli. Vrah Marie Gorettiové byl za svůj zločin odsouzen ke 30 letům vězení. V době rozsudku je mu 20 let. Má za sebou život, který nevypadá nijak růžově. Alexandrova matka trpěla těžkými citovými depresemi, což malého Alexandra málem stálo život: Jednoho dne nese své dítě k jezeru s úmyslem hodit maličké do vody, když přijde jiný její syn a zděšeně volá: »Maminko,

Fra Stefano Serenelli

co to děláš?« Ona odpověděla: »Je pro něho mnohem lepší zemřít než trpět.«

Trudnomyslná matka záhy zemřela, a tak chlapec jako nejmladší vyrůstá bez mateřské lásky. »Neměl jsem nikoho, kdo by o mne pečoval jako matka,« potvrzuje později, »můj otec mi dal málo doporučené náboženské a mravní výchovy; byl příliš zaměstnán svou prací.«

Když Alexander vyrostl, stal se námořnickým pomocníkem. I když v jádru nebyl zkaženého charakteru, upadal stále více do neřestí. »Navštěvoval jsem lehkomyšlné společnosti a stav mé duše se počal zhoršovat.« Jedno táhne za sebou druhé. Lehkomyslné tlachání, pornografické časopisy, odlučování od druhých a návrat do izolace. Jednou viděl ze svého okna, jak byl krutě zavražděn jeden muž. V ilustrovaných časopisech vyhledával dráždivé obrazy a scény. To všechno nezůstalo přirozeně bez vlivu.

Vina a pokání

»V měsíci červnu 1902 se ve mně vyvinula silná touha po uspokojení sexuální vášně. Ale

protože jsem byl bázlivá bytost, neměl jsem odvalu obrátit se na jiné, dospělé ženy. Proto jsem věnoval pozornost Marii Gorettiové.« Nešťěstí se dalo do pohybu, vydrážděný mladík se zmitá. »Když jsem na jejím šatu spatřil krev, utekl jsem od ní. Pochopil jsem, že jsem ji smrtelně zranil. Zahodil jsem železo za velkou skříň a utekl jsem do svého pokojíku. Zamkl jsem dveře zevnitř a vrhl jsem se na lůžko. Pomyslel jsem si, že utíkat je zbytečné.«

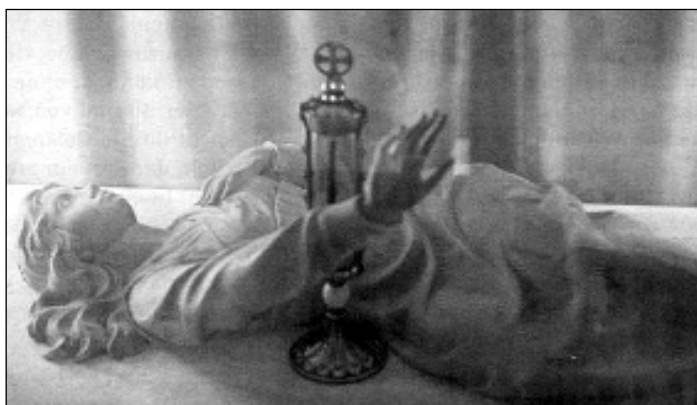
Toto je předběžný závěr: Alexander, vrah zavřený ve své světnici. Ale v podstatě je to obraz toho podstatného: mladý člověk, který již nevyjde ze svého vězení.

Když se ho po zatčení při příchodu do věznice zeptali: »Proč jsi to udělal?«, dává provokativní, vzdorovitou odpověď: »Abych mohl jíst svůj chléb bez námahy.«

Biskup z Noto se ho ujme a navštěvuje jej ve vězení. Tato čistě pastorační návštěva, která mu poskytne velkou útěchu, jej vyburcuje. V děkonném dopise biskupovi lituje bolestně svého činu a prosí vroucně biskupa o modlitbu. Ve snu se mu zjeví Marie Gorettiová a dává mu do ruky lilie, které ihned shoří. Zasypané prameny opět oživnou. Začíná cesta k obrácení. A on se obrátí.

Bratr Štěpán

1929 byl Alexander pro dobré chování předčasně propuštěn z vězení. Je mu nyní 47 let. Záhy po propuštění vyhledá matku

Co dodat?

Nedávno projednala vláda věcný záměr zákona o registrovaném soužití osob téhož pohlaví. Paragrafované znění lze očekávat v polovině roku. Tak již potřeby rozvíříje toto téma (nejen) parlamentní diskusi. Vládní záměr nepřináší nic nového, spíše slibuje legislativní dopracování předcházejících dvou málo povedených poslaneckých návrhů. Menšinová sociálnědemokratická vláda se zřejmě rozhodla plně vyhovět tlaku organizací homosexuálů a lesbiček, které se u nás v průběhu let etablovaly jako zcela zjevné politické hnutí s mezinárodními vazbami. Prosazení tohoto zákona je, jak prohlásil vicepremiér, jednotným programem všech sociálnědemokratických vlád. Vládní předloha se dostane na pořad jednání obou komor parlamentu v zjitřeném předvolebním období. Je třeba se ptát, zda je to záměr a zda se registrované partnerství má opravdu stát tématem předvolebních hrátek.

Vládní záměr staví homosexuální svazek stejně jako „rodinu, založenou manželstvím“

SVĚTICE A JEJÍ VRAH - pokračování ze str. 10

Assuntu, maminku zavražděné, a oficiálně prosí o odpuštění. Matka přijímá Alexandra do svého rodinného kruhu.

Po letech, kdy si vydělával na chléb jako zedník, stává se nádeníkem v klášteře kapucínů v Ascoli Piceno, je přijat do třetího řádu sv. Františka a obdrží přitom jméno *Fra Stefano*. Zde koná dlouhá léta pokání. Ano, písemně odprošuje všechny, které pohoršil svým zlým skutkem. »Prosím svět o odpuštění pro zločin, který jsem způsobil mucednici Marii Gorettiové a čistotě. Zapřísahám všechny, aby se varovali nečisté podívané, nebezpečí a příležitostí, které mohou vést ke hříchu.«

Jeden kněz, který jej jednou navštívil v jeho klášterní cele,

s „v podstatě podobnou rolí, téměř úplně kopírující právní vztahy, které jsou mezi manžely“. Tato konstrukce nejenže nepřipustně oslabuje výsadní postavení rodiny, garantované naší ústavou, ale odsouvá z pozic i stávající institut druhá a družky. Fakticky znamená ponížení rodiny jako základního jádra strukturálního uskupení společnosti, funkčně zajišťujícího její trvání a předávání základních sociálních vazeb. V bytostném zájmu státu musí zůstat podpora zdravé, úplné rodiny a udržení jejího všeobecně preferovaného postavení mezi ostatními dnes existujícími, faktickými soužitími. To nabývá důležitosti zvláště v současnosti, kdy se žel prohlubuje celková krize rodiny a kdy rozhodnutí založit četnější rodinu, často provázené okolím spíše despektem nežli porozuměním, v sobě zahrnují stále více odvahy.

Vláda sama přiznává, že ohlašovaný zákon vyvolá značné změny v našem právním řádu. Následky takového neuváženého kroku lze těžko předvídat,

spatří u hlavy jeho lůžka obraz Marie Gorettiové. Alexander se přiblíží k posteli a setrvá zde v mlčení. Pak se vrátí ke knězi a tiše říká: »A ta... to je moje... malá světice.«

V ráji jej chci mít u sebe

Modlí se k ní a říká každý den: »Mariatto, dodrž svůj slib!« (Totiž: »V ráji ho chci mít u sebe.«) Když už je neduživý, je za své dobré služby přijat do starobince kapucínů v Maceratě. Tam umírá 6. května 1970 zaopatřen svatými svátostmi ve věku 88 let, v naprosté důvěře v přimluvu své *malé světice*.

Pramen: Die wahre Geschichte von der hl. Maria Goretti, Miriam Verlag 1992.

neboť předkládaným návrhem se staví na hlavu nejen tisíciletá právní a společenská praxe naší evropské anticko-křesťansko-židovské tradice, ale i základní vzorec lidské přirozenosti, daný vztahem ženy a muže. Tvrzení o potřebě zrovnoprávnění homosexuálů s heterosexuály v rovině zákona postrádá skutečný důvod; nešlo by o zrovnoprávnění, ale o neopodstatněné zvýhodnění a upřednostnění soukromých zájmů před veřejnými.

Čeští homosexuálové – na rozdíl od svých zahraničních kolegů – nežádají o adopce dětí, což prezentují coby ústupek a úlitbu netolerantní veřejnosti. Prakticky však stěží lze zabránit, aby dítě nebylo v homosexuálním svazku vychovááno – neli oběma partnery, tedy alespoň jedním z nich.

Některé další požadavky homosexuálů – vyjma již zmíněný podobný či rovnocenný institucionální status, přínáležející manželství a rodině – by možná mohly být předmětem přiměřené zákonné úpravy. Mám na mysli diskutovaný okruh problémů, jako kupř. dědické právo, právo na návštěvu nemocného či uvězněného partnera, informace o jeho zdravotním stavu atp. Je škoda, že vláda nevzala na zřetel požadavek České advokátní komory na vypracování návrhu zákona, nezohledňujícího sexuální orientaci partnerů. Průchodnost takové normy by byla bezpochyby větší. Potřebuje-li však vláda zkušenost trojnásobného zamítnutí, aby nahlížela na věc reálněji, je jisté na správné cestě...

Roma locuta – causa finita. Řím promluvil: »Pokud se jedná o současné zákonodárné návrhy, ohledně zrovnoprávnění fakticky existujících soužití, včetně homosexuálních, je třeba poslancům připomenout, že mají velmi vážnou povinnost postavit se proti takovým návrhům, poněvadž zákonodárci a obzvláštěním způsobem *katoličtí* poslanci by neměli podporovat takového

Ó Maria, Matko života, ty jsi ve svém panenském lůně nosila vtělené Slovo, Ježíše, Pána života! Archo úmluvy, v Tobě bije Srdce Vykupitele světa, při jehož přiblížení zaplesal radostí jeho předchůdce v lůně Alžběty. Naplní všechny matky země radostí a dej jim naději a sílu, aby se rozhodly pro život ve svém lůně. Jejich děti, jejichž život začíná oplodněním, mají nárok na to, aby žily, byly milovány láskou Otce, který nás vždy a všude miluje. Ó Matko života, ochraňuj nenarozené před zločinem potratu. Dopřej dětem, které jsou vytrženy z lůna života a usmrčeny, milosrdenství křesťanského pohřbu. Dej, ať jim všem patří modlitby lidí, kteří věří v Ježíše Krista, který je vzkříšení a život, v očekávání na vzkříšení z mrtvých. O to Tě prosíme v důvěře ve Tvou něžnou mateřskou lásku skrze Ježíše Krista, Tvého Syna a Pána života. Amen.

Modlitba kardinála Trujilla, prezidenta Papežské rady pro rodinu 31. 10. 1999 v Mexiku

zákony svým hlasem, protože se přičlil společnému dobru a pravdě o člověku, a tak se jedná o vskutku nespravedlivé zákony.“ Cituji z pozoruhodného dokumentu, který vydala Papežská rada pro rodinu v polovině minulého roku, pokoušejíc se „analyzovat choulostivý problém“ mimo rodinu existujících sexuálních soužití, zahrnující i homosexuální svazky.

Co dodat?

Pavel Tollner, poslanec PČR za KDU-ČSL

Život Kristův (22)

XXII. Ježíš Kristus přichází v síle Ducha svatého

1) Vyšel jsem od Otce a přišel jsem na svět; zase opouštím svět a jdu k Otcí (Jan 16,28). Ježíš Kristus si je vědom toho, že jeho původ je v Otcí, je Synem proto, že pochází z Otce. Jakožto Syn přišel na svět, když ho Otec vyslal. Toto poslání (missio) má svůj poslední základ ve věčném původu Krista – Syna v Otcí, a toto poslání je v něm také zakořeněno. Proto v tomto poslání Otec zjevuje Syna a vydává Kristu svědectví jakožto svému Synovi, stejně tak Syn zjevuje Otce. *A nikdo nezná Syna, jenom Otec, ani Otec nezná nikdo, jenom Syn a ten, komu to chce Syn zjevit* (Mt 11,27). Syn, který vyšel od Otce, vyjadřuje a zjevuje své synovství právě tím, že zjevuje před světem Otce. Toto dílo naplňuje nejen prostřednictvím svých slov, ale také celým svým životem, protože bezvýhradně žije pro Otce, a tento život pro Otce je vrcholně vyjádřen obětí na kříži.

2) Toto spásonosné poslání Božího Syna jakožto člověka se naplňuje v síle Ducha svatého. To dokládají četné výroky evangelii a celého Nového zákona. Ve Starém zákoně byla pravda o úzké vazbě mezi posláním Syna a příchodem Ducha svatého (a tento příchod je rovněž jeho „posláním – misi“) zahalena, i když zároveň byla tato pravda ve Starém zákoně určitým způsobem zavinitě zvěstována. Jedinou předpovědí jsou v tomto smyslu slova proroka Izaiáše, na něž se Ježíš odvolává na počátku svého mesiášského působení: *Duch Páně je nade mnou, proto mě pomazal, poslal mě, abych přinesl chudým radostnou zvěst, abych vyhlásil zajatým propuštění a slepým navrácení zraku, abych propustil zdeptané na svobodu, abych vyhlásil milostivé léto Páně* (Lk 4,17-19; srov. Iz 61,1-2). Tato slova se vztahují na Mesiáše, tedy na toho, kdo je posvěcen pomazáním, tedy na Pomazané-

ho. Je to ten, kdo přichází v moci Ducha Páně. Ježíš před obyvateli svého města prohlásil, že tato slova se vztahují právě na něj: *Dnes se naplnilo toto Písmo, které jste právě slyšeli* (Lk 4,21).

3) Tato pravda o Mesiáši, který přichází v moci Ducha svatého, je jasně potvrzena při Ježíšově křtu v řece Jordán, opět na počátku Ježíšova veřejného působení. Obzvláště hutný je text Janova evangelia, v němž k nám promlouvá Jan Křtitel: „Viděl jsem, jak Duch sestoupil jako holubice z nebe a zůstal na něm. Ani já jsem ho neznal, ale ten, který mě poslal křtít vodou, mi řekl: Na koho uvidíš sestupovat Ducha a zůstat na něm, to je ten, který křtí Duchem svatým. A já jsem to viděl a dosvědčuji: To je Boží Syn.“ (Jan 1,32-34)

Ježíš je tedy Boží Syn, ten, kdo vyšel od Otce a přišel na svět (srov. Jan 16,28), a to vše proto, aby přinesl Ducha svatého, aby křtil Duchem svatým (srov. Mk 1,8), přišel tedy proto, aby Adamovým synům a dcerám, kteří byli obtíženi hříchem, dal možnost znovuzrození z Boha. Příchod Božího Syna na svět, jeho lidské početí a jeho panenské zrození se naplnily díky působení Ducha svatého. Boží Syn se učinil člověkem a narodil se z Panny Marie díky působení Ducha svatého a díky jeho moci.

4) Svědectví, které o Ježíši z Nazareta jakožto Božím Synu vydává Jan Křtitel, se velmi úzce snoubí s textem Lukášova evangelia, kde čteme, že při zvěstování Maria uslyšela, že počne a porodí syna, který bude nazýván Synem Nejvyššího (srov. Lk 1,31-32). A když žádá: *Jak se to stane? Vždyť muže nepoznávám!* (Lk 1,34), dostává se jí odpovědi: *Duch svatý sestoupí na tebe a moc Nejvyššího tě zastíní! Proto také dítě bude nazváno svaté, Syn Boží* (Lk 1,34-35).

Sv. Jan Eudes kněžím dnešní doby

Kdyby kněží věděli, jakou moc má kněžské požehnání, více by žehnali. Zvedne-li se zbožně jen jediná ruka k požehnání, démoni se touto silou řítí do propasti. Několikrát jsem zdůrazňoval kněžím, že musí více žehnat, aby bylo lidstvo osvobozeno od satana. Kněží si neuvědomují, jakou mají moc. Ať tuto moc vykonávají. Ať se toto poselství o moci a síle kněžského požehnání dostane všude tam, kde žije kněz podle Srdce Ježíšova.

Kdyby mi Bůh dal na tomto světě už jen jediný den života, nechal bych kněze žehnat, až by jim ruce zemdlely a zchromly, aby byl svět zachráněn od ďábelských šiků.

Jestliže tedy vyjítí od Otce a příchod na svět (srov. Jan 16,28) Božího Syna jakožto člověka (Syn člověka) se odehrálo v síle Ducha svatého, pak se jedná o zjevení života Boží Trojice. A tato oživující moc Ducha svatého je u díla již od samého počátku mesiášského Ježíšova poslání, jak nás o tom zpravují synoptická evangelia (srov. Mk 1,10; Mt 3,16; Lk 3,22) i Janovo evangelium (srov. Jan 1,32-34).

5) Již v evangeliích popisujících Ježíšovo dětství se říká, že *Dítě rostlo a sílilo, bylo plné moudrosti a milost Boží byla s ním* (Lk 2,40), a tak se nepřímou naráží na posvěcující přítomnost Ducha svatého. Od okamžiku Ježíšova křtu v Jordánu pak evangelisté hovoří mnohem jasněji o Ježíšově působení v moci Ducha svatého. *A hned [po křtu] Duch vyvedl Ježíše na poušť...* (Mk 1,12). A na poušti po čtyřiceti dnech postu Duch Boží dovoluje, aby byl Ježíš pokoušen duchem temnot takovým způsobem, aby tak Ježíš nad ním získal první mesiášské vítězství (srov. Lk 4,1-14). Rovněž v průběhu svého veřejného působení Ježíš vícekrát projevuje tutéž moc Ducha svatého při vymítání zlých duchů z posedlých. Ježíš sám na to

upozorňuje, když říká: *Jestliže však vyháním zlé duchy s pomocí Ducha Božího, pak už k vám přišlo Boží království* (Lk 12,28). Vrcholem celého tohoto mesiášského boje proti silám temnot byly velikonoční události, tedy smrt na kříži a vzkříšení toho, který vyšel od Otce, v moci Ducha svatého.

6) Rovněž po svém nanebevstoupení Ježíš zůstal ve vědomí svých učedníků jako ten, jehož *Bůh pomazal Duchem svatým a mocí* (Sk 10,38). Rozpomínali se na to, že díky této moci lidé, kteří naslouchali Ježíšovým slovům, chválili Boha a říkali: *Veliký prorok povstal mezi námi a Bůh navštívil svůj lid* (Lk 7,16).

Žádný člověk nikdy tak nemluvil (Jan 7,46). Učedníci dokládali, že díky této moci Ježíš konal mocné činy, divy a znamení (srov. Sk 2,22), takže *každý z toho množství lidí se ho snažil dotknout, protože z něho vycházela síla a uzdravovala všechny* (Lk 6,19). Ve všem, co Ježíš z Nazareta, Syn člověka, konal a čemu učil, docházela naplnění slova proroka Izaiáše (srov. Iz 42,1) o Mesiáši: *Hle, můj služebník, kterého jsem si vyvolil, můj milovaný, v němž jsem našel zalíbení. Vložím na něho svého Ducha...* (Mt 12,18).

Varování katolické církvi v Německu

7) Tato moc Ducha svatého se projevila až na dno ve vykupitelské oběti Kristově a při jeho vzkříšení. Ježíš je opravdu Syn Boží, jehož Otec posvětil a poslal na tento svět (srov. Jan 10,36). Když Ježíš odpovídá Otcově vůli, nabízí Bohu sebe samého v plamenné síle Ducha svatého jako obětní dar bez poskvrny, a tento obětní dar očisťuje naše svědomí od mrtvých skutků, abychom mohli sloužit Bohu živému (srov. Žid 9,14). Tentýž Duch svatý, jak dosvědčuje apoštol Pavel, vzkřísil Ježíše z mrtvých (srov. Řím 8,11), a právě prostřednictvím tohoto vzkříšení z mrtvých se Ježíši Kristu dostává plnosti mesiášské moci, a tak ho Duch svatý definitivně zjevuje jako Božího Syna v moci. Doslovně můžeme v listu Římanům číst: *Duchem svatým byl ve svém zmrtvýchvstání uveden do moci Božího Syna.* (Řím 1,4)

8) Tak tedy Ježíš Kristus, Boží Syn, přichází na svět díky působení Ducha svatého a jakožto Syn člověka naplňuje až do konce své mesiášské poslání v síle Ducha svatého. Jestliže ale Ježíš Kristus jedná v síle této moci v průběhu svého spasitelského působení a jestliže tento Duch je u díla při Ježíšově utrpení a vzkříšení, pak platí, že Duch svatý zjevuje, že Ježíš je Božím Synem. Takže dnes díky Duchu svatému před celým světem září pravda o božství Syna, Ježíše z Nazareta, celému světu. A nikdo nemůže, jak čteme u svatého Pavla, vyznat, že Ježíš je Pán, pokud není pod vlivem Ducha svatého (srov. 1 Kor 12,3).

*Překlad doc. Ctírad Václav
Pospíšil Th.D. OFM*

Poznámka překladatele:

Kvůli věrnosti textu katecheze jsme museli mírně upravit český překlad Nového zákona. Používáme znění českého překladu liturgických textů z Českého misálu. ČEP lépe odpovídá textu uvedenému Janem Pavlem II.

Při jmenování nových kardinálů v únoru letošního roku vzbudila největší pozornost veřejnosti i sdělovacích prostředků čtveřice nových německých kardinálů, z nichž dva byli navíc jmenováni dodatečně.

Spolu s Walterem Kasperem, jemuž se přičítá hlavní podíl na vzniku společného katolicko-lutherského prohlášení o ospravedlnění, byl jmenován kardinálem také prof. Leo Scheffczyk, který patří k předním a povolaným kritikům tohoto prohlášení. Spolu s biskupem Karlem Lehmannem, který je znám svými progresivními postoji, byl jmenován arcibiskup Joachim Degenhard, který je naopak znám svou pravověrností, jakou osvědčil například již v případě Drewermann.

Že tato jmenování opravdu nebyla náhodná a že představují nejen vyznamenání a uznání, ale také výzvu a závazek, svědčí zvláštní dopis, který všichni čtyři noví kardinálové a spolu s nimi i ostatní němečtí členové kardinálského sboru obdrželi 22. února z rukou Svatého otce. V tomto dopise Jan Pavel II. vyslovuje německé církvi jednoznačné varování před vážným nebezpečím zesvětštění.

Spolu s hodnocením jeho dosavadních zásluh varuje pa-

pež německý episkopát před chybným vývojem v oblasti ekumenismu, vzdělávání teologů, morální praxe a spolupráce kněží a laiků a požaduje obnovu vnitrocírkevní kázně. Vyzývá německé biskupy, aby se s veškerou energií zasazovali o jednotu německé církve s papežem a světovou katolickou církví. Zvláště pak papež varuje před postupným zesvětšováním (sekularizací). Německá církev má sice »solidní organizační strukturu« a mnoho zařízení ve veřejném životě. Nelze však přehlížet, že mnoho lidí opustilo aktivní život víry a vybírají si pro sebe jen některé části evangelia a církevní nauky. Církvi, která se navenek jeví zdánlivě jako silná, hrozí vážné nebezpečí, že bude podkopána zevnitř. Podle papežova náhledu je nutný kritický pohled na německé teologické fakulty. To, čemu vyučují, nemůže být ponecháno libovůli, nýbrž musí být zakotveno ve víře, jasně vycházet z víry a k víře musí přivádět. Papež požaduje, aby se německá církev vrátila ke správné sexuální a manželské morálce. Kněží spolu s biskupy musí v tomto směru dát zcela jasnou orientaci. Věřící se musí držet »věrně morálních principů, obsažených v encyklice *Humanae vitae*, v postsynodálním listu

Nově jmenovaní kardinálové: Walter Kasper, prof. Leo Scheffczyk, Joachim Degenhard a Karel Lehmann

Familiaris consortio a v notifikaci Kongregace pro nauku víry o přijímání eucharistie rozvedených a civilně sezdaných osob«. (Byl to právě nový kardinál W. Kasper, který v roce 1994 tuto otázku chtěl otevřít nežádoucím směrem, a tento pokus byl Vatikánem zastaven.) Další otázkou, která je předmětem diskusí v Německu, je zasahování laiků do kněžských funkcí: »Jakkoliv jde o důležitou spolupráci kněží a laiků v pastorační činnosti... z došlých informací bohužel vyplývá, že přes mnoho jasných vymezení učitelského úřadu dále dochází k případům, že v liturgii, kázáních, katechezích a vedení farností dochází k praktikám, které jsou v rozporu s kázeňským řádem církve.« Ačkoliv se průměrnému povědomí může zdát, že momentálně je taková praxe vzhledem k nedostatku kněží žádoucí, z pohledu k budoucnosti vážně škodí místním církvím. Zlořády kritizuje dopis i na poli ekumenismu. Jedná se o účast katolíků na protestantských »večeřích« a naopak protestantů na přijímání eucharistie při katolických bohoslužbách. Postup ekumenismu je žádoucí a nevratný, ale bez čestného hledání pravdy jsou to jen zdánlivé pokroky. Jan Pavel II. připomíná německému episkopátu jednoznačnost prohlášení *Dominus Iesus*, které zdůrazňuje primát římské církve před všemi ostatními církevními společenstvími a které musí zůstat pevným základem pro každý ekumenický dialog.

Vzhledem k rostoucím tendencím učít se od našich západních sousedů zaslouží si tento list Svatého otce německé hierarchii náležitou pozornost i u nás.

*Podle zahraničních pramenů
(Radio Vaticana,
Sueddeutsche Zeitung,*

Don Nazzareno Lanciotti

První mučedník Mariánského kněžského hnutí

Narodil se v Subiacu nedaleko Říma 3. března 1940. Byl několik let kaplanem ve farnosti sv. Jana Zlatoústého v Římě, odkud odešel jako misionář společnosti Fidei donum do Brazílie, a zde byl více než 29 let farářem ve farnosti Jaurà ve státě Matto Grosso u hranic s Bolívií, kde rozdával sám sebe v apoštolátu mezi dětmi, mládeží a rodinami. V roce 1974 založil nemocnici a v roce 1981 školu pro chudé děti. Byl svým působením překážkou zločinecké činnosti rozsáhlých band, které

Don Nazzareno s Donem Gobbim

zde na pomezí s Bolívií organizují prodej kokainu a prostituci. Byl velmi oblíben mezi lidmi ve své farnosti, kterou tvoří indiáni kmenů Paresi, Nambikwara a Bororo. Ve svém posledním telefonátu příbuzným v Itálii potvrdil, že »působí ve velmi nebezpečné zóně«, ale nechtěl mluvit o dalších podrobnostech.

Od vzniku Mariánského kněžského hnutí v Brazílii byl jeho celonárodním odpovědným vedoucím. Vynaložil mnoho úsilí, aby hnutí rozšířil mezi kněžími, řeholníky i laiky a byl neúnavným organizátorem mariánských večeradel pro rodiny, děti a mládež. Byl apoštolem svátosti smíření, zamilovaným do eucharistického Ježíše a velkým ctitelem Neposkvrněného Srdce Panny Marie.

11. února 2001 po perném dni, stráveném v přípravách na příjezd Dona Stefana Gobbimo, který zde měl konat duchovní cvičení pro laiky a týden večeradel, právě když Don Nazzareno se svými spolupracovníky večerel, vtrhli do místnosti dva maskovaní muži, nejdříve vyhrožovali všem přítomným

a pak řekli doslova Donu Nazzarenovi: »Ty ničíš všechno, působíš nám velké těžkosti, musíme tě zabít.« Don Nazzareno padl na kolena a začal se modlit, když tu zazněly výstřely. Jedna kulka zasáhla velmi nebezpečně krční páteř. Raněný byl ihned dopraven do nemocnice v Cuiabà, kde lékaři konstatovali jeho velmi vážný stav a dali jej letecky dopravit do S. Paolo, aby se zde podrobil těžké operaci. Po pěti dnech, když byl schopen promluvit, řekl Donu Gobbimu, že v okamžiku atentátu neviděl lidské osoby, ale samotného vtěleného ďábla.

Dříve než zemřel, řekl ještě Donu Gobbimu, že odpustil atentátníkům a obětoval svůj život za Svatého otce, Dona Gobbimo a Mariánské kněžské hnutí.

Zemřel 22. února kolem 10. hodiny. Když se rozšířila zpráva o jeho smrti, požádal místní biskup, aby jeho rakev byla vystavena v katedrále v S. Paolo. Pak byla letecky dopravena do Cuiabà, kde ji o půlnoci očekával místní biskup s nesmírným zástupem kněží a věřících, kteří pak u rakve bděli až do rána. Po celý další den a noc kolem něho proudily zástupy věřících a v kostele se konala stálá adorace před vystavenou Nejsvětější Svátostí. Pohřeb se konal v sobotu 24. února za účasti nesčetných kněží a věřících a více než tisíce zástupců Mariánského kněžského hnutí z celé Brazílie, kteří přišli na třídní duchovní cvičení s Donem Gobbim. Ten se modlil růženec a pak se rozloučil se zavražděným. Hlavním celebrantem byl

Večeradlo pro 4000 dětí ve farnosti Dona Nazzarena (Jaurà)

místní biskup Mons. José Vieira Lima, který ve své homilii označil Dona Nazzarena za »mučedníka dnešní doby« a nařídil, aby ostatky zesnulého byly uloženy v kostele vedle zpovědnice, kde Don Nazzareno strávil velkou část svého kněžského života a odkud bylo vidět na hlavní oltář, kde

Don Gobbim s kardinálem Mons. José Freire Falcao, Donem Nazzarenem (první zleva) a Mons. Mello

vystavoval den co den Eucharistii k adoraci věřících.

Tento mučedník Mariánského kněžského hnutí se jistě přimlouvá v nebi, aby Neposkvrněné Srdce Panny Marie urychlilo svůj velký triumf.

Modleme se také za Dona Gobbimo, který musel právě během své návštěvy v Brazílii prožít tak těžkou a bolestnou zkoušku.

O této tragické události referoval L'Observatore Romano 1. a 3. března 2001.

Připr. -lš-

Zveme Vás na opakované úspěšné poutní zájezdy do LURD, LA SALETTE, ŘÍMA, MARIAZELL, MEDJUGORJE A KRAKOWA. Doporučujeme zvláště Lurdy a poutní místa Rakouska a Švýcarska. Marta Vondráková, KCK MISIE, Masarykovo nám. č. 46, 751 03 Brodek u Přerova. Tel.: 0641/741150

Potřebujeme vaší pomoci!

Jsmě malá vesnice, ale uprostřed máme krásnou dominantu – kostel sv. Martina. Tato stavba secesního slohu, postavená v letech 1913 – 1916, potřebuje novou krytinu. Stávající krytina dosloužila, časté zatékání apod. Nechceme, aby náš kostel chátral, chceme jej uchránit před negativními vlivy, chceme jej předat dalším generacím v naprostém pořádku.

Tato vzácná sakrální památka volá po opravě. **Rozpočet na novou krytinu činí 2 100 000 Kč.** Pro vytvoření celkového obrazu naší obce uvádíme, že nás, praktikujících křesťanů, je zde 25 %. Naše obec patří k farnosti oderské, bohoslužby jsou zde dvakrát týdně a jednou v měsíci bývá zde sloužena mše svatá za všechny dobrodince tohoto projektu, na nějž se houževnatě připravujeme.

Číslo účtu farnosti Odry je u ČS v Odrách: č. ú. 5174056-808/0800, IČO 47863307.

Kontaktní adresa: P. Bohuslav Novák, Kostelní 11, 742 35 Odry; nebo Jan Jakubík, Tošovice 16, 742 35 Odry.

Vaše příspěvky budeme pečlivě evidovat a rovněž zařazovat do našich intencí i modliteb. Kéž je vám všem čin sv. Martina děličím se o pláť skvělým příkladem.

Zpívejte Hospodinu píseň novou!

Chvála Kristu a Marii!

Uplynula již řada měsíců našeho nového života v Norbertinu na Svatém Kopečku u Olomouce. Vstoupily jsme spolu s celou církví do prvního roku třetího tisíciletí a pro naše řeholní společenství se otevřela nová etapa putování s Pánem.

Při pohledu nazpět - na chvíle exodu z míst dlouho obývaných (od r. 1963 do r. 2000) - prožíváme velkou vděčnost vůči Pánu Bohu a naší milé Matce, P. Marii, za pomáhající milost při stěhování z Radvanova na Svatý Kopeček (250 km), které proběhlo bez větších obtíží a nad očekávání dobře. Znovu se potvrdila překrásná skutečnost, že Bůh jako ten nejlepší Otec se o své děti s láskou stará, i když si to často nezasloužíme. Prožily jsme první Vánoce ve staronovém prostředí našeho kláštera, v těsné blízkosti baziliky Navštívení P. Marie, kde jsme měly možnost „sbírat plody“

Jubilejního roku 2000. Společnou modlitbou, adorací a slavnostní bohoslužbou jsme uvítaly s celou svatokopeckou farností první den nového roku, století a tisíciletí. Ano, máme zde více možností intenzivnější účasti na životě církve, což je radost, milost i závazek, abychom této možnosti plně využily.

Naším posláním je předávat dál odkaz sv. Norberta a jeho spiritualitu založenou na účtě eucharistické, mariánské, liturgické a na životě v kajcnosti a apoštolátu. Podle Norbertova vzoru spojujeme nazíravý prvek našeho životního stylu s apoštolskou prací ve farnosti, při výchově mládeže, v oblasti sociálně-charitativní. Při této naší apoštolské aktivitě se však také snažíme pomoci svým starým a nemocným spolusestrám, zmírnit obtíže jejich stáří laskavou a obětavou službou. Máme v nich zářivý příklad věrnosti, radostné oddanosti a ochoty dát Bohu všechno. Máme mezi

sebou i mladé spolusestry, které zde prožívají svou řeholní, naukovou a praktickou formaci jako přípravu na celoživotní zasvěcení se Bohu a na své budoucí poslání v rámci apoštolátu. Chceme tak být - podle příkladu našeho sv. otce Norberta: „Připraveny ke každému dobrému dílu.“

Chtěly bychom také s Boží pomocí pokračovat na vnitřní rekonstrukci hlavní budovy (mateřince) v areálu Norbertina. Především potřebujeme zprovoznit prostory kuchyně, prádelny a příslušenství v suterénu. V následné fázi počítáme se stavebními úpravami přízemí, kde kromě jiného plánujeme realizaci pokojů pečovatelského typu. Zájem seniorů o poskytnutí této služby je velký, i když kapacitně jsme omezeny charakteristikou stavby. Přesto uděláme, co bude v našich silách, aby se pomohlo aspoň někomu. I naše řeholní společenství chce být - podle doporučení našeho

zakladatele sv. Norberta - místem tělesného a duchovního občerstvení.

Využíváme příležitosti, abychom touto cestou poděkovaly všem, kteří nám jakýmkoliv finančním darem přispěli a ještě přispějí na postupnou rekonstrukci hlavní budovy v areálu Norbertina na Svatém Kopečku.

Myslíme také zvláště na ty dárcy, jejichž jména nám zůstala utajena, a tudíž jsme jim nemohly jednotlivě poděkovat. Na všechny naše dobrodince, živé i zemřelé, pamatujeme pravidelně ve svých modlitbách a mešní oběti.

Pán Bůh odplť všem!

V Ježíši, Marii a sv. Norbertu
vděčně sestry premonstrátky
ze Svatého Kopečka

Číslo účtu: 1319141-811/0100,
KB a. s. Olomouc

Liturgická čtení

Neděle 1. 4. - 5. neděle postní

1. čt.: Iz 43,16-21

Ž 126(125),1-2ab.2cd-3.4-5.6

Odp.: 3

2. čt.: Flp 3,8-14

Ev.: Jan 8,1-11

Pondělí 2. 4. - připomínka sv. Františka z Pauly

1. čt.: Dan 13,1-9.15-17.19-30.33-62

Ž 23(22),1-3a.3b-4.5.6

Odp.: 4ab

Ev.: Jan 8,12-20

Úterý 3. 4. - ferie

1. čt.: Nm 21,4-9

Ž 102(101),2-3.16-18.19-21

Odp.: 2

Ev.: Jan 8,21-30

Středa 4. 4. - připomínka sv. Izidora

1. čt.: Dan 3,14-20.91-92.95

Dan 3,52a.52b.53.54.55.56

Odp.: vlastní

Ev.: Jan 8,31-42

Čtvrtek 5. 4. - připomínka sv. Vincence Ferrerského

1. čt.: Gn 17,3-9

Ž 105(104),4-5.6-7.8-9

Odp.: 8a

Ev.: Jan 8,51-59

Pátek 6. 4. - ferie

1. čt.: Jer 20,10-13

Ž 18(17),2-3a.3bc-4.5-6.7

Odp.: srov. 7

Ev.: Jan 10,31-42

Sobota 7. 4. - připomínka sv. Jana Křtitele de la Salle

1. čt.: Ez 37,21-28

Jer 31,10.11-12ab.13

Odp.: 10d

Ev.: Jan 11,45-56

Breviář pro laiky

Uvedení

do první modlitby dne:

	NE	PO	ÚT	ST	ČT	PÁ	SO
Antifona	270	270	270	270	270	270	270
Žalm	783	783	783	783	783	783	783

Ranní chvály:

Hymnus	270	271	272	271	272	271	272
Antifony	387	828	843	858	874	890	906
Žalmy	813	828	843	858	874	890	906
Kr. čtení a zpěv	388	392	395	399	402	406	409
Antifona k Zach. kantiku	388	392	395	399	402	406	409
Prosby	388	392	395	399	403	406	410
Záv. modlitba	389	393	396	400	403	407	410

Modlitba během dne:

Hymnus	273	273	273	273	273	273	273
Antifony	273	273	273	273	273	273	273
Žalmy	818	833	849	863	879	895	911
Krátké čtení	389	393	396	400	403	407	410
Záv. modlitba	389	393	396	400	403	407	410

Nešpory:

SO

Hymnus	268	268	268	269	268	269	268	412
Antifony	386	390	838	853	868	884	900	416
Žalmy	808	823	838	853	868	884	901	916
Kr. čtení a zpěv	386	390	394	397	401	405	408	416
Ant. ke kant. P. M.	387	391	394	398	401	405	408	416
Prosby	387	391	394	398	401	405	408	417
Záv. modlitba	389	389	393	396	400	403	407	419
Kompletář	1238	1242	1247	1250	1254	1257	1260	1238

